

19688 | Sorminuket, satuhahmot

Punahilkka

Kirjoittanut: Grimmin veljekset.

Olipa kerran kiltti ja suloinen pieni tyttö, josta kaikki pitivät. Erityisen paljon häntä rakasti hänen vanha isoäitinsä, joka oli kutonut tytölle punaisen viitan, jossa oli huppu. Tyttö käytti sitä aina, ja sen vuoksi kaikki kutsuivatkin häntä pieneksi Punahilkaksi.

Eräänä aamuna pienen Punahilkkan äiti kutsui Punahilkkan luokseen keittiöön ja sanoi: ”Isoäitisi on hyvin sairas. Ota tästä ruokaa ja vie ne hänelle, jotta hän tervehtyisi, mutta muista, ettet saa poiketa polulta!” Punahilkka lupasi ja hänen äitinsä pakkasi ruoan pajukoriin. Pieni punahilkka puki päälle punaisen viittansa, nosti korin käsivarrelleen ja lähti kohti isoäidin mökkiä.

Isoäidin mökki oli naapurikylässä. Polku isoäidin mökille kulki synkän metsän halki. Matka taittui joutuisasti ja aurinko paistoi polulle iloisesti suurten puiden oksien lomasta. Äkkiä metsästä astui polulle suuri harmaaturkkinen Susi.

– Hyvää päivää, pieni Punahilkka, minne matka? Susi kysyi kohteliaasti.

– Hyvää päivää! Olen viemässä ruokaa sairaalle isoäidilleni, jotta hän vahvistuisi ja tervehtyisi, Punahilkka vastasi.

Punahilkka ei ollut koskaan aikaisemmin nähnyt sutta, joten häntä ei pelottanut. Susi taas oli hyvin, hyvin nälkäinen, sillä se ei ollut syönyt mitään kolmeen päivään. ”Jos nyt toimin ovelasti, saan syödä sekä isoäidin että Punahilkkan”, ajatteli susi, ja lipoi kieltään.

– Isoäitisi ilahtuu varmasti, kun hän saa ruokaa, mutta eikö hän ilahtuisi vielä enemmän, jos poimisit hänelle sievän kukkakimpun? Katsohan: tuossa polun laidassa kasvaa kauniita kukkia, susi sanoi.

Punahilkka muisti kyllä, mitä hänen äitinsä oli sanonut, mutta polun laidassa kasvoi metsäorvokkeja ja vähän matkan päässä puiden alla kieloja ja pienellä aukiolla vielä taivaansinisiä lemmikkejäkin. Punahilkka laski korin maahan ja taittoi orvokin, sitten toisen ja vielä kolmannenkin. Pian Punahilkka oli unohtanut äitinsä varoitukset.

Susi sen sijaan juoksi metsään ja suoraan isoäidin mökille ja koputti oveen, kop kop.

– Kuka siellä? huusi isoäiti.

– Minä täällä, pieni Punahilkka, toin sinulle ruokaa, jotta vahvistuisit ja tulisit terveeksi, kimitti susi Punahilkaksi tekeytyen.

– Tule vain sisään, olen liian sairas noustakseni vuoteesta. Ovi ei ole säpissä, isoäiti kehotti. Susi loikki suoraan isoäidin vuoteen ääreen ja syödä hotkaisi isoäidin suihin. Sitten se pukeutui isoäidin yömyssyyn ja aamutakkiin ja kävi vuoteeseen peiton alle odottamaan Punahilkkaa.

Sillä välin Pieni Punahilkka oli poiminut sievän kukkakimpun. Hän huomasi, että aikaa oli kulunut, joten hän kiireen vilkkaa palasi polulle, nosti korin käsivarrelleen. Punahilkka kiirehti juoksujalkaa isoäidin mökille ja koputti oveen, kop kop.

– Kuka siellä? huusi isoäidin pehmeää ääntä matkiva susi.

– Minä täällä, pieni Punahilkka, toin sinulle ruokaa, jotta vahvistuisit ja tulisit terveeksi, vastasi Punahilkka.

- Tule vain sisään, olen liian sairas noustakseni vuoteesta. Ovi ei ole säpissä, susi kehotti. Punahilkka astui mökkiin ja kävi isoäidin vuoteen vierelle.
- Tule tänne viereeni, susi kehotti. Punahilkka nosti korin ja kukat pöydälle, kohotti tilkkutäkkiä ja nousi isoäidin suurelle sängylle. Isoäiti näytti vain kovin oudolta yöpaidassaan.
- Miksi sinulla on noin suuret jalat? Punahilkka kysyi.
- Jotta voisin juosta kovempaa, vastasi susi.
- Miksi sinulla on noin suuret kädet? Punahilkka kysyi.
- Jotta voisin halata sinua paremmin, vastasi susi.
- Miksi sinulla on noin suuret korvat? Punahilkka kysyi.
- Jotta voisin kuulla sinut paremmin, vastasi susi.
- Miksi sinulla on noin suuri suu? Punahilkka kysyi.
- Jotta voisin SYÖDÄ sinut paremmin, susi vastasi, ja alkoi jahtaamaan Punahilkkaa ympäri huonetta.

Ohi kulkeva metsänvartija kuuli Punahilkan huudon ja päätti mennä katsomaan mikä on hätänä. Hän jahtasi kirveen kanssa suden metsään ja sutta ei enää ikinä sen jälkeen näkynyt.

Punahilkka oli turvassa, mutta yht’äkkiä hän muisti isoäidin. ”Missä isoäiti on!” huusi Punahilkka. Hän ryntäsi takaisin mökkiin ja löysi isoäidin piiloutuneena liinavaatekaappiin. Isoäiti oli onneksi turvassa ja kunnossa.

Siitä päivästä lähtien susi ei koskaan enää vaaninut ketään metsäpolulla. Isoäiti vahvistui ja tuli aivan terveeksi, ja pieni Punahilkka kuunteli siitä lähtien äitinsä ohjeet, eikä enää koskaan poikennut polulta.

Sen pituinen se.

Kolme pientä porsasta

Olipa kerran possuäiti, jolla oli kolme lasta. Kun porsaat olivat kasvaneet tarpeeksi isoiksi, possuäiti lähetti ne maailmalle. Se sanoi: ”Menkää ja rakentakaa itsellenne oma koti. Onnea matkaan! Mutta muistakaa varoa isoa pahaa sutta!”

Ensimmäinen pikkupossu kulki maantietä pitkin vihellellä. Sitä vastaan käveli mies olkilyhde käsissään. Pikkupossu oli melkoisen laiska, eikä sitä huvittanut kävellä pidemmälle. Niinpä se sanoi miehelle: ”Voisitko myydä minulle nuo oljet? Minä haluaisin rakentaa niistä itselleni talon”. Mies suostui. Ja niin ensimmäinen pikkupossu rakensi itselleen oljista talon.

Toinen possuista oli melkoisen laiska sekin, mutta ei sentään niin laiska kuin ensimmäinen. Se jaksoi kulkea maantietä hiukan pidemmälle kuin veljensä. Silloin vastaan tuli mies, joka kantoi risuja kädessään. ”Voisitko myydä minulle nuo risut?” possu kysyi mieheltä. ”Haluaisin rakentaa niistä itselleni talon”. Mies suostui, ja niin toinenkin pikkupossu sai itselleen kodin.

Kolmaskin pikkupossu oli lähtenyt maailmalle. Mutta se olikin paljon ahkerampi kuin kaksi veljeään. Tämä kolmas pikkupossu käveli maantietä pitkin paljon kauemmas. Se oli näet päättänyt valmistaa oman kotinsa tiilistä, jotta talosta tulisi tarpeeksi kestävä ja vankkatekoinen. Pitkän matkaa kuljettuaan possu löysikin tiilikauppiaan, ja sai ostettua itselleen ison kasan tiiliä. ”Näistä minä teen hienon talon itselleni”, se tuumasi. Ja se ryhtyi ahkerana työhön. Se muurasi ja laastasi ja rakensi taloaan kerros kerrokselta valmiiksi.

Sillä välillä iso paha susi sai kuulla possujen talonrakennuspuuhista. ”Hah”, tuumasi susi. ”Nuo possunpalleroiset minä pistelenkin suuhuni!”

Eikä aikaakaan, kun susi koputti ensimmäisen pienen porsaan oveen. Susi sanoi: ”Kiltti pieni possu, päästäthän minut sisään”. Mutta pikkupossu muisti äitinsä neuvon. ”Ei, ei, kautta leukapartani, en aio päästää sisälle ketään”, se vastasi. Susi harmistui. ”Jos et päästä minua sisään, minä uhkun ja puhkun ja puhallan olkitalosi kumoon”, se vastasi.

Ja niin susi puhkui ja puhalsi. Ja koska talo oli tehty oljista, se meni helposti rikki. Mutta onneksi pieni possu ehti kuin ehtikin pakoon. Se juoksi pienillä possunsorkillaan suoraan veljensä luo turvaan. Susi jäi vihaisena makaamaan olkikasaan.

Vaan eipä aikaakaan, kun iso paha susi koputti toisenkin possun ovelle. ”Kiltit pienet possut, päästäkää minut sisään”, susi huhui taas. ”Ei avata!”, kuului possujen tiukka vastaus. ”Ei, ei, kautta leukapartamme, emme aio päästää sisälle ketään!” Susi suuttui. ”Jos ette päästä minua sisään, minä uhkun ja puhkun ja puhallan risutalonne kumoon!”

Ja niin susi puhkui ja puhalsi. Ja koska talo oli tehty risuista, sekin meni helposti rikki. Mutta onneksi pikkupossut ehtivät pötkiä pakoon kolmannen possun taloon, eikä susi saanut niitä kiinni. Se jäi kiukkuisena makaamaan risukasaan.

Mutta eipä aikaakaan, kun susi oli löytänyt kolmannenkin possun kodin ja tuli taas ovelle kolkuttelemaan. ”Kiltit pienet possut, päästäkää minut sisään”, huusi susi. Nyt se oli jo todella kiukkuinen. ”Ei päästetä”, vastasivat pikkupossut yhteen ääneen. ”Ei, ei, kautta leukapartamme, emme aio päästää sisälle ketään!” Susi kimpaantui. ”Jos ette päästä minua sisään, minä uhkun ja puhkun ja puhallan tämänkin talon kumoon!”

Ja niin susi puhkui ja puhalsi. Ja puhalsi ja puhkui. Mutta tiilitalo ei hievahtanutkaan, ei vaikka susi kuinka yritti. Tämä talo oli näet huolellisesti rakennettu. Silloin susi huomasi talon katolla savupiipun ja sanoi: ”Hah, minäpä kiipeän savupiippua pitkin sisään ja tulen syömään teidät!” Possut pelästyivät, mutta eivät sanoneet mitään.

Sen sijaan he sytyttivät tulen takkaan ja nostivat suuren padan tulelle. Vesi lämpeni nopeasti. Ja kun iso paha susi kiipei savupiippua pitkin alas possujen tupaan, se molskahti suoraa päätä kuumaan pataan. Susi kiljahti pelästyksestä ja juoksi matkoihinsa, eikä se enää ikinä tullut takaisin kiusaamaan possuja.

Ja niin kolme nokkelaa possua elelivät tiilitalossaan onnellisena elämänsä loppuun asti. Sen pituinen se.

Hannu ja Kerttu

Kirjoittanut: Grimmin veljekset.

Oletko kuullut tarinan lapsista, jotka löysivät metsästä oikean piparkakkutalon? Minäpä kerron!

Lapsia oli kaksi: pisamanenäinen Hannu ja kultatukkainen Kerttu.

Oli lämmin ja valoisa kesäyö, ja lapset olivat matkalla suuren metsän halki. He eivät suinkaan olleet eksyksissä, vaan etsivät itselleen syötävää. Hannun ja Kertun vanhemmat olivat näet niin köyhiä, etteivät voineet huolehtia lapsistaan. Niinpä sisarukset nyt tallustelivat metsässä ja hakivat mättäiltä mustikoita ja puolukoita vatsansa täytteeksi.

Mutta olipa metsässä pelottavaa! Vaikka kesäyö ei ollutkaan pimeä, polku vajosi hämärän peittoon. Oli hiljaista; vain vanhat kuuset humisivat tuulella. Lapset kulkivat käsi kädessä, toinen toisistaan turvaa hakien. Kerttu hyräili hiljaa ja Hannu hyppeli kiveltä toiselle. Piti olla reipas, ettei pelottanut.

Samassa Kerttu näki jotain pilkottavan puiden välistä: – Valoa! hän huudahti.

Valo paistoi edessäpäin, ja se näytti tulevan mökin ikkunasta.

– Siellä asuu joku, tuumi Hannu.

Lapset kulkivat lähemmäksi. Molempia jännitti vähän, mutta he olivat uteliaita näkemään talon.

Ja äkkiä heidän edessään kohosi mitä ihmeellisin mökki. Lapset jähmettyivät paikoilleen kuin lumottuina. He eivät tohtineet edes hengittää.

– Uskomatonta, kuiskasi Kerttu.

– Upeaa, henkäisi Hannu. – Se on piparkakkutalo.

Ja toden totta: talon seinät oli rakennettu piparkakusta, ja kattoa koristivat värikkäät hedelmäkaramellit. Ja vaikka lapset tiesivät, ettei vieraiden ihmisten talolle saanut mennä ilman lupaa, he eivät voineet vastustaa kiusausta. Hannu ja Kerttu hiipivät hiljaa mökin nurkalle ja nuuhkivat nälkäisinä sen piparkakkuseiniä. Hannu nuolaisi varovasti kuorrutusta.

– Herkullista! hän riemastui.

Nyt kumpikaan ei voinut enää nälälleen mitään. He upottivat hampaansa talon seiiniin ja söivät hyvällä halulla vatsansa täyteen piparkakkua.

Samassa mökistä kuului vanhan naisen ääni:

Kuulen rouskutusta ja rapinaa

Ken taloani nakertaa?

Lapset livahtivat mökin nurkan taakse, painuivat litteiksi ja laihoiksi kuin langat ja vastasivat piilostaan:

Tuuli vaan, tuuli vaan

Sun taloasi tuivertaa.

Lapset pidättelivät henkeään, kun mökin ovesta astui ulos vanha noita-akka. Eukko nojasi itseään keppiin. Harmaat hiuksensa hän oli kammannut niskaan nutturalle ja kainalosta pilkisteli karamelleja.

– Lapsikullat, tulkaa toki sisään. Minä en tee teille mitään pahaa.

Kerttu katsahti epäröiden Hannua. Vaikka molempia pelotti, heidän teki mieli lisää herkkuja. Lapset astuivat uteliaina pirttiin. Samalla hetkellä noita tarttui Hannua kädestä ja telkesi hänet kellariin.

– Odotahan siellä, poikasen, noita sanoi ja lukitsi kellarin oven. Sen jälkeen hän alkoi komennella Kerttua. – Etsipäs tyttö tuvastani lisää karamelleja ja syötä ne veljellesi!

Noita-akan aikomuksena oli nimittäin lihottaa Hannu ja sen jälkeen popsia tämä suihin.

Kertun ei auttanut muu kuin totella noitaa ja syöttää Hannulle makeisia niin, että tämän vatsaan sattui.

Aina välillä noita työnsi kätensä kellariin tunnustellakseen joko poika oli kyllin lihava. Mutta Hannupa oli ovela ja työnsi noidan käteen aina kovan ja kapean luudanvarren.

– Onpa poika vielä luiseva, tuumi noita. – Hänen pitää syödä lisää herkkuja!

Mutta kun Hannu ei vain tuntunut lihoavan, noita päättikin syödä tytön.

– Meidän pitää paistaa lisää piparkakkuja, valehteli noita Kertulle ja käski tämän sytyttää uuniin tulen. – Kiipeäpäs tyttö uuniin katsomaan, joko se on kyllin kuuma!

Mutta Kerttu arvasi, että noidalla oli pahat mielessä. Niinpä Kerttu sanoi eukolle: – Uunin luukku on liian raskas minulle, en saa sitä auki.

– Höpsis, tuumi noita ja kumartui avaamaan uunin.

Silloin Kerttu työnsi eukkoa kaikin voimin, ja tämä upposi uuniin kokonaan. Kerttu paiskasi luukun kiinni ja kiirehti vapauttamaan veljensä.

Sisarukset juoksivat ulos noidan mökistä. He taivalsivat käsi kädessä läpi suuren metsän kohti omaa kotiaan. Pian he löysivät perille ja kohtasivat äitinsä ja isänsä, jotka olivat kovasti kaivanneet lapsiaan.

Niin Hannu ja Kerttu elivät onnellisina pitkän elämänsä loppuun asti. Mutta piparkakkuja ei kummankaan enää milloinkaan tehnyt mieli.